

شمس دن تباعده مائل در لر چونکه علی العموم اجرامده عطالات
 خاصه سی اولوب اشبو خاصه اقتضا سنجده بر جسم بر تأثیر
 خارجی ایله حرکت کلمه بجه الی الابد حال سکوننده قاله جفی مثلاً
 اولیه بر تأثیر ایله بر دفعه حرکت کلمه کده الی الابد حرکت ایدر ایشته
 خالق تعالی حضرتلری اجرامی اشبو فضای نامتناهی عالمده
 خلاق و تکوین بیور دقده بونلره بر حرکت و یرمش اولدیفندن
 اجرام مذکوره حائز اولدقلری عطالات خاصه سیله الی ماشاه
 حرکت ایدر لر و بوجهله خط مستقیم اوزره حرکت ایتملری لازم
 کلور ایسه ده اجرام مذکوره ن بر طرفدن قوه جاذبه شمس ایله
 منجذب و دیگر طرفدن حائز اولدقلری قوه عن مرکزیه ایله
 اندن تباعده مائل اولملری بونلرک ایکسی اورتیه سی بدائر اوزرنده
 حرکت ایتملری داعی اولمشدر
 (مابعدی صکره)

(محمد شوقی)

(تاریخ حکمای یونان)

هراقلیطس
 (مابعد)

هراقلیطس علم طبیعتیه دائر بر کتاب تألیف ایدوب دیان عبادتخانه سنه
 وضع ایلدی

حکمان اوقرسک روایتیه کوره عوام ناس اشبو کتابدن استفاده
 ایدر لر ایسه هر طرفه منتشر اوله رفی قدر و اعتباری تدنی ایدر
 خوفیه بطالعیه سی اکابر علمایه مخصوص ایلدی ایچون غایت مغلق

اوله رق بازلاش ایدی . مفهومى حقننه مؤلفك مرادى معلوم اولد بئى
جهنله كتاب مذکور فوق الغایه کسب اشتهار ایلشدیر
ایران شاهى دارا کتاب مذکورى استخبار ایتد کده هیراقلیطسه
نامه مخصوص ارسالیله تألیف مزبورى شرح ایلک اوزره
کندوسنى ایرانه دعوت ایدوب کلی مکافات اعطا و سیرا ینده مخصوص
دائره ترتیب ایده بکنى دخی وعد ایلش ایلشده هیراقلیطس موافقت
کوستر ما مشدر

هر اقلیطس دائما صلت و سکوت اختیار ایدوب برادم بونک سببى
کندوسندن سؤال ایتد کده متفعل اوله رق سنى سويلتمک ایچوندیر
دیوجواب و یر ایدی . کندوسنه فوق الغایه حرمت و رعایت ایدن
اتنه لولرى تحقیر ایدوب اها ایلشنى عندننده زیاده شحقر اولد بئى
ایائلو غره اقامت ایدر ایدی

هر کیمه نظر ایتسه نوع بشرک ضعف و عجزندن و دنیا ده هیچ بر سئیک
موافق مزاجى اولد یغندن ناشى متأثرا اغلر ایدی . کافه افراد
انسانى به اولان نفرته مبنى طاعاره چکیلوب اوراده هیچ ادم کور مز
ایدى (اول قدر نفرتى وار طبعکم انساندن کیم عکسم ادم دیومر آته
نکاه ایلیدم) مآلى تمام حسب حالى ایدی . واه انین ایله امر اروق ایدوب
به یله یلدىکی نباتات ایله تغدى ایدی ایدر . هر اقلیطسک زعمنه کوره
آتش کافه موجوداتک مبدائیدر واشبو عنصر اول تکائف ایدرک
هوا یه و هوا دخی تکائف ایدرک صویه و صود دخی یننه بو صورته
طیراغنه منقلب اولور و بعده طیراق ترتیب مذکور اوزره یننه اصلنه
رجوع ایدر .

بالک بر عالم موجود و بود دخی محدود اولد بئى و بو عالم اتشیدن

هر کس اولوب عاقبت امر ده ینده آتش واسطه سبله معطل اوله جننی
اعتقاد ایدر ایدی .

عالم جن وارواح لطیفه ایله مملود و حوادث کونیه ده حکمت
الهیه نك مدخلی اولوب کافه وقوعات بر طاقم اسباب متسلسله نك
نتیجه سیدر دیر ایدی .

و جرم شمس بزه کوریشان مقدار دن زیاده دکلدر و هوانك مافوقه
قابق شکانده بر طاقم ظروف اولوب بونلرک مقعر طرفی بزه طوغریدر
ارضدن صعود ایدن بشخره انلرک ایچنه طول و بزم یلدزدید بکمر
اجسام منیره دروننده بشخره مشتعله مملو و اشبو قایقلردن عبارتدر
و کسوف شمس و خسوف قمر مجرد ظروف مذکوره نك مقعر طرفی
ارضك مقابلی اولان جانبه دوغمنسندن نشأت ایدر و قمرک اشکال
مختلفه سی اشبو قایقلرک بالتدریج دوغمنسندن ایلر و کاور زعمنده ایدی
روحك ماهیتی مسئله سنده ایسه بونك تحقیق و تعریسبله اوغراشقی
بیهموده اضاعه وقت ایتمکدر . بوماده خفایای اموردن اولدیغی
جهتله حقیقه منه کسب اطلاع محالدر دیر ایدی .
هیر اقلیطس کمال محنت و مشقته تعیش ایشدیکی جهتله نهایت استسفا
علته مبتلا اولوب معالجه ایشدیرمک اوزره ایاثلوغه عودت ایلدی
و بعضی اطبا نزدیکه کبدوب دائما معما طریقله لقردی سونلرک
معتادی اولدیغدن علتی بیان معرضنده لغمورلی هوایی قوراقلق
و ایازلغه تحویل ایده بیلور میسکر دیر ایدی . اطبا ایسه بوندن
مردی نه اولدیغنی اکلامدقلرندن مایوس اوله رق بر صغر اخوزینه
قیانوب کویا سبب علتی اولان صوینی دفع راخراج ایتک ایچون
کوبره نك ایچنه کوملدی . بعض قوله کوره اشبو کبره نك ایچنده

کندوسنی کوپکرا کل ایدوب دیگر روایت نظر اکبره ایچنه زیاده
کوپلادیکی جه تله چقه میوب هلاک اولمشدر . حین وفاتنده
سنی التمش بشه رسیده ایشیدی .

(انکسغوراس)

مومی الیه یتیمچی اولمیا دده یعنی تاریخ میلاددن ۴۶۶ سنه مقدم تولد
ایدوب سکسان سکرنجی اولمیا دده یتیم ایکی یاشنده اولدیغی حالده
وفات ایتشد . حکمت طبیعه یی کندوسندن اول کلان حکماتک
جمله سندن زیاده بیاور ایدی . فی الاصل جزائر سبعه ده واقع
قلازون شهرندن اولوب اصالت و ثروتله شهرت شهرت بر خاندانه
منسوبدر .

انکشیما ندرک شا کردی اولان انا کسین نام حکمیدن تلمذ ایتشد .
اشبو انا کسین دخی حکم ای یونانک برنجیسی اولان تالیسک
تلامذنددر انکسغوراس فی حکمت بدرجه مانل ایدی که یونک طلب
وتحصیله حضر اوقات ایتک ایچون مناصب حکومت ومصالح
ذاتیه سنی بالکلیه ترک واهمال ایدی . اقرباسی شو حال امرانک تلف
اولسنی داعی اوله جغنی کندوسنه بیان ایلپک چرق نصیحت ایلشدر
ایسه ده قطعاً ثیری اولماشدر نهایت ترک دیار ایدوب تیری حقیقتدن
بشق بر شبیه صرف افکار ایتمز ایدی . بردفعه وطنی حقنده عدم
مبالا تندن طولانی کندوسنه عتاب ازلندقدده پارمغله سمایه اشارت
ایدرك بالعمکس زیاده حرمت ایدرم دیو جواب ویردی . بعده آتیه
هجرت ایدوب تالیس زمانندن برومیطه شهرنده مؤسس اولان

مکتب یونانی بی اورایه نقل ایلدی ویکرمی یاشندن بدأ ایله فن
حکمت تدریسنه باشلا یوب اوتوز سنه مداومت ایلدی
برکون آتیه حکمداری اولان پریقلسک خانه سنه الی اورتیه سنه
نک بوینوزلی برقیون کتوردیلر. منجم لامپون بونی کوردکنده آتیه ده
بولان ایکی فرقه مخالفه نک برلشوب یکدل ویکجهت اوله جقلرینه
علامتدر دیدی. انکسغوراس بو برامر طبیعیدر هیچ برشبسته
دلالت ایتمز سپی دخی بیضی الشکل ایلوب باشده بوینوزک بتدیکی
محلی سیوریجه اولان کاسه سری بین طولدر مدیفتدن نشأت
ایتشدر دیدی وعامه حضورنده حیوانک باشنی تشریح ایتدیکنندن
طبق دیدیکی کبی ظهـور ایلدی. بو کیفیت انکسغوراس حقنده
حسن صیتی داعی اولدیغی مثللو منجم مر قومک دخی شهرتی مستلزم
اولدی. چونکه تصادفی قبیلندن اوله رق براز وقت مرورنده
(توسیدید) فرقه سی مغلوب اوله رق زمام حکومت کاملا پریقلس
یدینه انتقال ایلدی

یونانسانده عامه ایچون الثالث بر اصول فلسفه وضع ایدن انکسغوراس
اولدیغی منقولدر. اصل اولک قدیمینه ناهب اولدیغی مثللو ماده نک
تنظیمیه عالمده اولان کافه اجسامک ترکیبچون عقل وجودینه
اعتقاد ایدر ایدی. معاصری اولان فیلسوفلرک کندوسسنه عقل
تسمیه ایلاری دخی بوندن نشأت ایتشدر. اشوعقل ماده بی عدمدن
وجوده کتورم یوب یالکزن تنظیم ایتدی وابتداده هرشی بری برینه
مخلوط اولدیغی حالده عقل بونلری تفریق ایدوب هرشیب الیوم
کور دیکمز اصوله وضع ایلدی دیر ایدی. مشاهیر شعرادن (اوید)
قصاید تناسخ اسمنده اولان قصائدینک ابتدا سننده اشبو مذهبی

بر تفصیل بیان ایشدر

انکسغوراس بو عالمی خاق ایدن ذاتدن بشقه معبود وجودینه
اعتقاد ایغوب جهلای متقدمینک پرسش ایتدکاری آلهه باطله یی
تزییف واستغفاف ایدرایدی. حتی بعضاری مومی الیهک اشبو
انکارینه مبنی صانعقد الهی اوزرینه بریلدیرم انزال ایدرک کندوسنی
اهلک ایتمش اولدیغنه ذاهب اولمشدر

دالده هیچ فضا اولوب هر برعملودر و بر جسم هر نقدر صغیر اولسه
الی مالانهایه قابل تقییدر مثلاً غایت دقیق برآت تقسیم بولسه
برسیوری سنکک ایاغندن یوزیک ملون ممایی کاملا ستر
ایده جک قدر ماده چیقاریله بیلوب بوندن برقیقه قالدیغی صورته
بودخی الامالانهایه تجزیه یی قبول ایدر دیرایدی. هر بر جسم
اجزای صغیره مجانسسه دن مرکبدر مثلاً قان اجزای
صغیره دمندن و صو اجزای صغیره مادن مرکب اولوب اشیای
سائر دخی بویله دیرایدی و اجزائک اشبو مشابهنه جنسیت تعیر
ایدرایدی

انکسغوراسه اشبو مذهبی حقنده اعتراض اولتوب اولخالده اجسام
اجزای متخالفدن مرکب اواق لازم کاور چونکه حیوانات کک اکل
ایتمدکاری حالده ککاری بویور و اعصاب اکل ایتدکاری حالده
اعصاباری قالدیشور و قان ایچمدکاری حالده قاناری تزاید ایدر
دینلد کده بوکا جوابا دیرایدیکه فی الواقع ذبیاده کاملا اجزای
مجانسه دن مرکب اجسام اولوب مثلاً اوتده ات وقان و کک و سکر
واردر چونکه کور یورز که حیوانلر بونکله تغدی ایدور فقط
هر جسم مرکب اولدیغی اجزائک قتیینده کلیت وار ایسه ایل

اسم ایله مسما اولور. مثلا بعض اجسامك اوطون و یاخود اوت تسمیه
اولمسی اجزای سائر دن زیاده اوطون و اوت اجزا سندن مرکب
اولسنه متوققدر و اشبو اوطون و یاخود اوت اجزای صغیره سنك
جزوا عظمی اول جسمك سطحنده بولمسی اقتضایدر
انكسفوراسك زمنه كوره شمس برقطعه قرغین تیمور دن عبارتدر
و جسماتی دخی موره نیم جزیره سندن زیاده در وقر بر جسم مظلم
ار اوب قابل سکنادر و كره ارض کبی اوزرنده طاغیر و اوهر واردز
و قویر و قلی یل دیزل سرسری کرن بر طساق سیاراك بالتصادف
اجتماعدن حاصل اولوب براز وقت صكره ینه متفرق اولور
و روزگار حرارت شمسك تأثیرله منبسط اولسندن تگون ایدروكوك
کورلد یسی بولو طلك تصادفدن و شمسك دخی بونلك یالكنز
یكدیكره احتسكا كندن حاصل اولور و حركت ارض زیر زمینده
بوانان مفارقه ده محسوس هوادن منبعث اولور و نيك طاشمسی
حبش مملكتنده تراكم ایدن قاردن نشأت ایدر شویله كه بر موسم
مخصوصده اشبو قاراریوب بوندن پیدا اولان سیلار نيك
منبعنه جریان ایدر
انكسفوراس نجومك سبب حركتنی هوایه اسناد ایلدیکی جهتله
بو حالدله نجوم حل و سمرطان مدارلری اره سنده فصل آمدشده
ایدر دیو اعراض اولندقدیه بو کیفیت هواك تضییق سندن نشأت
ایدوب چونكه نجوم بردرجه یه قدر كلكده هوا بونی زمبرك کبی
دفع ایدر دیو جواب و برعشدر
ارض مسطح اولوب بالجمله عناصرك اثقلی اولدیغندن دنياك اك
اشاغبسنده واقعدر و اوزرنده جریان ایدن صولر حرارت شمسك

تأثيريله منبسط و بخاره منقلب اولور و بعده طبقه متوسطه هوايه
 جيقوب اورادن يعمور اوله برق تکرار ارضه نزول ايدر
 کيجه لری هوا چيق اولديغي وقت سماده منجني برياضلق کورينور که
 بوکا صمان اوغريسي تعبیر اولنور. بعض متقدمين بوکوياله
 صغيره نك رئيساری اولان مشرينك مجلسنه کتمک ايچون مروررينه
 مخصوص بربولدرو بعضلری دخی مشاهیر چالاک ارواحی ترك
 ابدان ايتدکلرنده طیرانلرينه مخصوص محلدر دیوزعم ايدرلرایدی.
 انکسغوراس دخی بوبایده سائر قدمای فلاسفه کبی بعض افکار
 باطله یه ذاهب اولوب شوبله که اشو صمان اوغريسي ضیای شمست
 عکسیدر. چونکه علامت مذکوره ایله ارض بیننده اشبو ضیای
 منعکسه حائل اوله جق هیچ برنجم ضیادار یوقدر دیرایدی

ابتدا حیوانات حرارت ورطوبندن تگون ایدوب بعده تناسل
 طریقيله بقای نوجه مظهر اولمشاردر دیرایدی. برکون سمادن
 برطاش دوشسد یکندن بونک اوزرینه سماواتک طاشدن
 مرکب اولدیغنه حکم ایلدی وقبه فلکک سرعتله دورانی شوخالده
 بقاسنی موجب اولوب فقط اشبو شدت حرکته برآن سکنه عارض
 اوله جق اولسه طولاب عالم بر لحظه ده تارومار اولور دیرایدی
 برکون سمادن برطاش دوشه جکنی خبر و یروب دیدیکی واقع اولدی
 وطاش اغوس نهرینک قربنه دوشدی

شمیدی حالده قاره اولان محللرک بروقت دکز اوله جفنی والیوم دکز
 اولان محللرک قاره اوله جفنی زعم ایدرایدی. دکز لامبساط طاغی
 ذروه سنه قدر جیقار می دیو برکون کندوسندن سؤال اولند قدیه
 زمان مساعد اولورسه جیقار دیمشدر

اعظم سعادت حال امرار طبیعت کسب اطلاع ایتمکدر اعتقادنده
اولوب بوسببه مبنی دنیایه کلمسندن مقصدی نه اولدیغی
کندوسندن سؤال اولندقدده سمایی وقری و عجایب سائرینی تماشا
ایتمک ایچون کلدیم دیرایدی. دنیاده ایتمک بختیار کیمدر دیو بریسی
کندوسندن سؤال ایتمکده سنک ظن ایتمکدیریکک هیچ بریسی
دکدر انجق سنک بیچاره عد ایتمدیکک کسانک ایچنده بولنوردیو
جواب ویردی

برکون براد مک دیار غربتده اولمکدن شکایت ایتمدیککی ایستندکده
ته باس وارد رجیمه منتهی اولیه جق دنیاده هیچ بری بوقدر دیدی.
براولانک وفاتی کندوسنه خبر ویرلدکده قطعاً متأثر اولوب
تسلمدن برفانی وجوده کلدیککی بک اعلا ییلوردم دیدی ودر عقب
کیدوب بالذات دفننه مباشرت ایلدی

آتندولور براروقت کندوسنه حرمت ایتمشدرایسه ده بعده بعض عزویات
ایله حقتده اشتکا ایلدیلر. سبب اشتکانه اولدیغنده روایات مختلفدیر.
اشهر اقواله کوره اولوقت معبوده مقامنده پرسنش اولتان کونش حقتده
برمنوال محرر قزغین تیموردن عبارت بر جسم اولدیغنی ادعایه
جسارت ایتمدیکدن طولایی کندوسنه کفر اسناد اولمشدیر. دیگر
روایتیه نظرا اشبو جنایت کفردن بشقه حقتده بعض گونه اخانت
دخی عز و اولمشدیر. قتلنه حکم ایلدیککی کندوسنه اخبار اولندقدده
قطعاً متأثر اولوب چوق وقتدنبرو حقمده بویه بر حکم قضا جریان
ایلمشدر دیدی

سالف الذکر بریقلس شاگردانندن اولمق حسبله کندوسنه صحابت
ایتمدیکدن قتلدن عفو اولنه رق بش تالان جزای نقدی الثوب

آتش دن نفی و تبعید یله اکتفا اولندی
 آنکسغوراس اشبوقلا که کال متانله تحمل ایلدی و مدت تفتیدن
 استفاده ایدرک ارباب علوم و معارف ایله مصاحبت و اجانبک
 اخلاق و عاداتنه کسب اطلاع ایلمک ایچون مصر و ممالک سائرده
 سیر و سیاحت و بعدده مسقط رأسی اولان (قلازومن) شهرینه
 عودت ایلدی. متصرف اولدیغی اراضی و املاکی متروک
 و خراب کورد کده اکر هب بونلر تلف اولمسیدی بن تلف
 اولوردم دیدی

آنکسغوراس پریقلسک تربیه و تعلیمده زیاده اعتنا ایدوب اداره
 امور حکومتده دخی پک چوق ایسته یرامشیدی. پریقلس صکره لری
 معلی حقیقه بعض مرتبه مبالا تسزلق کوسرتوب حق شکر ائتی
 کماله ایفا ایتدیکدن طولای معبودر

آنکسغوراس اختیارلقله برابر فقر و مذلتنه دوچار اولدقده قیودینه
 صارینه رق اجلقدن هلاک اولغده عزیمت ایلدی پریقلس بوندن
 خبردار اولدقده زیاده متأسف اوله رق در حال نزدینه کیدوب
 ترک نیت ایلمسیچون رجا و ابرام ایلدی و فاتکر بر خسارت عظیمه در
 مملکت بریوک ذاتدن و بن دخی بر مستشار مؤتمندن محروم اولوردم
 دیو اظهار سوز و کداز ایتد کده آنکسغوراس حالت نزعه اولان
 یوزینی اچهرق ای پریقلس قسندیله محتاج اولنلرا کایاغ قوملیدرلر
 دیدی

بعض قوله کوره آنکسغوراس لامپساق شهرنده وفات ایتشدرد
 حال احتضارنده شهرک وجوه و معتبرانی نزدینه کلهرک بروصیتی
 وار ایسته سویلمسنی رجا ایلدیلر. هر سینه برار وقت مکاتب صیان

تعطیل اولنوب وفاتی کوننده دخی چوجقارک اوینا قسنده رخصت
ویرلسنی تنبیه ایلدی و اتدن صکره اشبو عادت چوق زمان
هرعی اولدی (مینف)

(جنکیز خان)

جنکیز خان هجرت نبویهک ۵۶۰ سنه سنده مغولستانده واقع بلون
بولدوق نام محاده تولد ایلشدر. پدری ییسوقای قرق بیگ خانهدن
عبارت برطائفهک رئیس ایدی. جنکیز خان حین ولادتده پدری
توجین تسبیح ایدوب بودخی اول ائنده محاربات عظیمدن صکره
غلبه ایتمش اولدیغی برخانک اسمیدر. ایران مؤرخلریک روایتنه
کوره کوباجنکیز خان آلری طوکش قان ایله طولولو اولهرق طوغش
وبونک سرو حکمتی منجملردن سؤال اولدقدده بوچو جوق مدت
حیاتنده یک چوق سفک دمالیه اعدا سنده غایب ایده جنکی خبر ویردیله
وفی الواقع منجملرک دیدیکی چیقوب دنیا ده جنکیز خان قدر قان
دوکش کسه کورلما مشدر

اول ائنده مغول طائفه لری بئنده فساد و شقاق اولدیغندن ییسوقای
اکثربونلرله حرب و قتال ایدرک ممالک مجاوره سنی ضبط واسئیلاردها
برچوق مقاصد حرصانه سنی اجرا ایتمک داعیه سننده بولندیغی
حالده ترک دغدغه دنیا ایلدی. وفاتی خبری شایع اولدقدده مجبوراً
تحت اطاعتده دخول ایلش اولان خانلر رفع لواى عصیان ایله
پدرندن کورد کلری حفسارک انتقامی ارغاندن المی ایچون